2025/2096

6.11.2025.

ODLUKA ZAJEDNIČKOG ODBORA EGP-a br. 176/2025

od 11. srpnja 2025.

o izmjeni Priloga IV. (Energija) Sporazumu o EGP-u [2025/2096]

ZAJEDNIČKI ODBOR EGP-a,

uzimajući u obzir Sporazum o Europskom gospodarskom prostoru („Sporazum o EGP-u”), a posebno njegov članak 98.,

budući da:

(1) Delegirana uredba Komisije (EU) 2022/759 od 14. prosinca 2021. o izmjeni Priloga VII. Direktivi (EU) 2018/2001 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu metodologije za izračun količine obnovljive energije koja se upotrebljava za hlađenje i centralizirano hlađenje ([1]) treba se uključiti u Sporazum o EGP-u.

(2) Direktiva (EU) 2018/2001 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2018. o promicanju uporabe energije iz obnovljivih izvora ([2]), kako je ispravljena u SL L 311, 25.9.2020., str. 11. i SL L 41, 22.2.2022., str. 37., treba se uključiti u Sporazum o EGP-u..

(3) Direktivom (EU) 2018/2001 stavlja se izvan snage Direktiva 2009/28/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ([3]), koja je uključena u Sporazum o EGP-u i koja se stoga treba isključiti iz njega.

(4) Države EFTA-e nisu uključene u obvezujući opći cilj Unije za udio energije iz obnovljivih izvora u konačnoj bruto potrošnji energije Unije u 2030. Članak 3. Direktive (EU) 2018/2001 trebao bi se primjenjivati na države EFTA-e, osim odredaba iz članka 3. stavaka 1., 5. i 6. te direktive. Države EFTA-e bi umjesto toga trebale utvrditi nacionalne okvirne ciljeve u pogledu energije iz obnovljivih izvora za 2030. i stoga ne bi trebale primijeniti članak 8. o platformi Unije za razvoj obnovljivih izvora i statističkim prijenosima. To ne isključuje mogućnost budućih pregovora između država EFTA-e i Unije o suradnji u vezi s ciljevima u pogledu energije iz obnovljivih izvora nakon 2030.

(5) Države EFTA-e mogu primjenjivati programe potpore u skladu s člankom 4. Direktive (EU) 2018/2001 za potrebe postizanja ili premašivanja svojih nacionalnih okvirnih ciljeva u pogledu energije iz obnovljivih izvora.

(6) Člankom 7. stavkom 5. Direktive (EU) 2018/2001 predviđena su izuzeća za Cipar i Maltu u obliku nižeg praga kad je riječ o izračunu konačne bruto potrošnje energije u vezi s količinom energije potrošene u zrakoplovstvu. Island je udaljeni otok s velikim udaljenostima između Islanda i susjednih zemalja. S obzirom na tu specifičnu geografsku situaciju, na Island bi se trebao primjenjivati isti prag kao i na Cipar i Maltu

(7) U slučajevima kad Norveška ima dužnost savjetovati se s narodom Sami, potrebno je osigurati da se rokovi za postupak izdavanja dozvola iz članka 16. stavaka 4., 5. i 6. Direktive (EU) 2018/2001 mogu produljiti za najviše jednu godinu.

(8) Norveška i Island imaju velik udio električne energije iz obnovljivih izvora. Norveška električnu energiju iz obnovljivih izvora upotrebljava pretežno za potrebe grijanja, a Island veliki dio svoje potražnje za grijanjem pokriva iz obnovljivih geotermalnih izvora, a električnu energiju iz obnovljivih izvora upotrebljava ako geotermalni izvori nisu dostupni. Stoga je primjereno prilagoditi metode izračuna koje se odnose na uključivanje grijanja i hlađenja iz Direktive (EU) 2018/2001 kad je riječ o državama EFTA-e.

([1]) SL L 139, 18.5.2022., str. 1.
([2]) SL L 328, 21.12.2018., str. 82.
([3]) SL L 140, 5.6.2009., str. 16.

(9) S obzirom na regionalnu uniju Lihtenštajna sa Švicarskom, u kojoj švicarska tijela reguliraju goriva, a švicarski subjekti ih isporučuju, i s obzirom na to da je to u Lihtenštajnu jedini izvor opskrbe gorivima namijenjenima uporabi u prometu, primjereno je privremeno odstupanje od članaka od 25. do 31. Direktive (EU) 2018/2001 kojima se utvrđuju pravila o energiji iz obnovljivih izvora u sektoru prometa i pravila o održivosti za obnovljiva goriva. Lihtenštajn slijedi švicarski sustav povećavanja biogoriva na temelju mehanizma za kompenzaciju emisija CO_2, koji je po ambicijama usporediv s učincima zamjene i uštede koji proizlaze iz ciljeva u pogledu biogoriva. Emisije CO_2 iz goriva za vozila s motorima s unutarnjim izgaranjem moraju se kompenzirati unutarnjim mjerama i mjerama u inozemstvu. U članku 37. Pravilnika Lihtenštajna o CO_2 (LR 814.065.1) i člancima 9. i 10. Zakona o CO_2 (LR 814.065) propisano je da se od 2024. mora kompenzirati 23 % emisija CO_2. To bi se odstupanje trebalo primjenjivati na Direktivu (EU) 2018/2001 kakva je bila na snazi prije izmjene Direktivom (EU) 2023/2413 Europskog parlamenta i Vijeća od 18 listopada 2023. ([4]) To je odstupanje strogo vremenski ograničeno i trebalo bi se primjenjivati isključivo do trenutka kad se postigne dogovor o uključivanju Direktive (EU) 2018/2001 kako je izmijenjena Direktivom (EU) 2023/2413 u Sporazum o EGP-u. Trebalo bi smatrati da je dogovor postignut nakon što se Direktiva (EU) 2018/2001 kako je izmijenjena Direktivom (EU) 2023/2413 uključi u Sporazum o EGP-u.

(10) Lihtenštajn je izuzet iz Uredbe (EZ) br. 1099/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 22. listopada 2008. o energetskoj statistici ([5]) jer ne može dostaviti izvorne podatke o „potrošnji primarne energije" ili „krajnjoj potrošnji energije". Lihtenštajn može nacionalne statističke podatke preoblikovati u podatke o potrošnji primarne energije i krajnjoj potrošnji energije ako je to propisano Direktivom (EU) 2018/2001.

(11) Prilog IV. Sporazumu o EGP-u trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti,

DONIO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Tekst točke 41. (Direktiva 2009/28/EZ Europskog parlamenta i Vijeća) u Prilogu IV. Sporazumu o EGP-u zamjenjuje se sljedećim:

„**32018 L 2001**: Direktiva (EU) 2018/2001 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2018. o promicanju uporabe energije iz obnovljivih izvora (SL L 328, 21.12.2018., str. 82.), kako je ispravljena u SL L 311, 25.9.2020., str. 11. i SL L 41, 22.2.2022., str. 37., kako je izmijenjena:

— **32022 R 0759**: Delegiranom uredbom Komisije (EU) 2022/759 od 14. prosinca 2021. (SL L 139, 18.5.2022., str. 1.)."

Na odluke o priznavanju dobrovoljnih programa za dokazivanje usklađenosti s kriterijima održivosti prema direktivama 98/70/EZ i (EU) 2018/2001 Europskog parlamenta i Vijeća upućuje se u poglavlju XVII. Priloga II.

Za potrebe ovog Sporazuma odredbe Direktive sadržavaju sljedeće prilagodbe:

(a) Članak 3. stavci 1., 5. i 6., članak 5. stavci 4. i 5. i članak 8. ne primjenjuje se na države EFTA-e.

(b) U članku 3.:

i. u stavku 2. dodaje se sljedeći podstavak:

‚Svaka država EFTA-e utvrđuje nacionalni okvirni cilj u pogledu energije iz obnovljivih izvora kao udio energije iz obnovljivih izvora u konačnoj bruto potrošnji energije u 2030., u okviru svojeg integriranog nacionalnog energetskog i klimatskog plana u skladu s člancima od 3. do 5. i člancima od 9. do 14. Uredbe (EU) 2018/1999. Pri izradi nacrta integriranih nacionalnih energetskih i klimatskih planova države EFTA-e mogu u obzir uzeti formulu iz Priloga II. toj uredbi.'

([4]) SL L, 2023/2413, 31.10.2023., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2023/2413/oj.
([5]) SL L 304, 14.11.2008., str. 1.

ii. u stavku 4. dodaje se sljedeći podstavak:

‚Od 1. siječnja 2026. udio energije iz obnovljivih izvora u konačnoj bruto potrošnji energije svake države EFTA-e ne smije biti manji od osnovnog udjela navedenoga u trećem stupcu tablice u dijelu A Priloga I. Države EFTA-e poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale usklađenost s osnovnim udjelom.'.

(c) U članku 4.:

i. u stavku 1. dodaje se sljedeća rečenica:

‚Kako bi države EFTA-e postigle ili premašile svoj nacionalni okvirni cilj u pogledu energije iz obnovljivih izvora iz članka 3 stavka 2. ove Direktive, države EFTA-e mogu primjenjivati programe potpore.'

ii. u stavku 3. riječi ‚primjenjivo pravo Unije o unutarnjem tržištu' zamjenjuju se riječima ‚zakonodavstvo o unutarnjem tržištu električne energije koje se primjenjuje na temelju Sporazuma o EGP-u'.

(d) U članku 5. stavku 2. riječi ‚s pravom Unije o unutarnjem tržištu električne energije' zamjenjuju se riječima ‚sa zakonodavstvom o unutarnjem tržištu električne energije koje se primjenjuje na temelju Sporazuma o EGP-u'.

(e) U članku 4. stavku 9. riječi ‚članci 107. i 108. UFEU-a' zamjenjuju se riječima ‚članci 61. i 62. Sporazuma o EGP-u', u članku 6. stavku 1. riječi ‚članaka 107. i 108. UFEU-a' zamjenjuju se riječima ‚članaka 61. i 62. Sporazuma o EGP-u', a u članku 21. stavku 7. i članku 22. stavku 7. riječi ‚članke 107. i 108. UFEU-a' zamjenjuju se riječima ‚članke 61. i 62. Sporazuma o EGP-u'.

(f) U članku 7. stavku 5. trećem podstavku iza riječi ‚Cipar' umeće se riječ ‚Island'.

(g) U članku 16. stavcima 4. i 5. riječi ‚ili ako Norveška ima dužnost savjetovati se s narodom Sami' umeću se iza riječi ‚izvanrednim okolnostima'.

(h) U članku 16. stavku 6. riječi ‚ili ako Norveška ima dužnost savjetovati se s narodom Sami' umeću se iza riječi ‚postrojenja'.

(i) U članku 19. stavku 11. dodaju se sljedeći podstavci:

‚Države EFTA-e ne priznaju jamstva o podrijetlu koja je izdala treća zemlja, osim ako je Unija s tom trećom zemljom sklopila sporazum o uzajamnom priznavanju jamstava o podrijetlu izdanih u Uniji i odgovarajućih sustava jamstava o podrijetlu utvrđenih u toj trećoj zemlji i ako su države EFTA-e su sklopile u osnovi jednakovrijedan sporazum s tom trećom zemljom i to samo ako postoji izravan uvoz ili izvoz energije.

Države EFTA-e nastoje sklopiti sporazume iz prvog podstavka.'

(j) U članku 19. stavku 12. i članku 36. stavku 3. riječi ‚s pravom Unije' zamjenjuju se riječima ‚sa Sporazumom o EGP-u'.

(k) U članku 20. stavku 3. riječi ‚ili kad je riječ o državama EFTA-e, njihov nacionalni okvirni cilj u pogledu energije iz obnovljivih izvora utvrđen u skladu s člankom 3. stavkom 2.' umeću se iza riječi ‚cilj Unije iz članka 3. stavka 1. ove Direktive'.

(l) U članku 23. stavku 1. riječi ‚i izračunano u skladu s metodologijom iz članka 7., ne dovodeći u pitanje stavak 2. ovog članka' ne primjenjuje se na države EFTA-e.

(m) U članku 23. stavku 2. točki (b) riječi ‚ili, kad je riječ o državama EFTA-e, ako joj udio obnovljive energije, uključujući električnu energiju iz obnovljivih izvora energije, u sektoru grijanja i hlađenja prelazi 60 %, može računati da s takvim udjelom ispunjava prosječno godišnje povećanje' umeću se nakon riječi ‚prosječno godišnje povećanje'.

(n) U članku 29. stavku 1. točki (a) riječi ‚doprinos cilju Unije iz članka 3. stavka 1. i' ne primjenjuju se na države EFTA-e.

(o) Članci od 25. do 31. ne primjenjuju se na Lihtenštajn dok se Direktiva (EU) 2018/2001 kako je izmijenjena Direktivom (EU) 2023/2413 ne uključi u Sporazum o EGP-u.

(p) U tablici u točki A Priloga I. dodaje se sljedeće:

„

	Udio energije iz obnovljivih izvora u konačnoj bruto potrošnji energije 2005. (S_{2005})	Cilj za udio energije iz obnovljivih izvora u konačnoj bruto potrošnji 2020. (S_{2020})
Island	55,0 %	64 %
Norveška	58,2 %	67,5 %
Lihtenštajn	7 %	24 %

”

(q) U točki 6. podtočkama (b) i (d) Priloga IV. riječi ‚nacionalno pravo i pravo Unije' zamjenjuju se riječima ‚nacionalno pravo i zakonodavstvo koje se primjenjuje na temelju Sporazuma o EGP-u', a u točki (c) riječi ‚nacionalnog prava i prava Unije' zamjenjuju se riječima ‚nacionalnog prava i zakonodavstva koje se primjenjuje na temelju Sporazuma o EGP-u'."

Članak 2.

Tekstovi Delegirane uredbe (EU) 2022/759 i Direktive(EU) 2018/2001, kako je ispravljena u SL L 311, 25.9.2020., str. 11. i SL L 41, 22.2.2022., str. 37., na islandskom i norveškom jeziku, koji će se objaviti u Dodatku o EGP-u *Službenom listu Europske unije*, vjerodostojni su.

Članak 3.

Ova Odluka stupa na snagu 12. srpnja 2025., pod uvjetom da su podnesene sve obavijesti iz članka 103. stavka 1. Sporazuma o EGP-u (*).

Članak 4.

Ova se Odluka objavljuje u odjeljku o EGP-u *Službenog lista Europske unije* i u Dodatku o EGP-u *Službenom listu Europske unije*.

Sastavljeno u Bruxellesu 11. srpnja 2025.

Za Zajednički odbor EGP-a
Predsjednik
Kristján Andri STEFÁNSSON

(*) Ustavni su zahtjevi navedeni.

Izjava država EFTA-e

uz Odluku br. 176/2025 o uključivanju Direktive (EU) 2018/2001 Europskog parlamenta i Vijeća u Sporazum

Uključivanjem Direktive (EU) 2018/2001 Europskog parlamenta i Vijeća u Sporazum o EGP-u zajednički regulatorni okvir mjera za promicanje energije iz obnovljivih izvora proširuje se na države EFTA-e. Države EFTA-e nisu uključene u EU-ov opći cilj u pogledu energije iz obnovljivih izvora. Međutim, države EFTA-e utvrdile su sljedeće nacionalne okvirne ciljeve u pogledu energije iz obnovljivih izvora:

— Island je utvrdio nacionalni okvirni cilj u pogledu energije iz obnovljivih izvora izražen kao udio energije iz obnovljivih izvora u konačnoj bruto potrošnji energije od 80 % u 2030. Islandski nacionalni cilj u pogledu energije iz obnovljivih izvora temelji se na analizi i prognozi islandske Agencije za okoliš i energiju do 2030. Sektori električne energije i grijanja na Islandu temelje se na 100 %-tnim obnovljivim izvorima energije iz hidroenergije i geotermalne energije. Islandski okvirni cilj za energiju iz obnovljivih izvora za 2030. šesnaest je postotnih bodova veći od nacionalnog cilja za udio energije iz obnovljivih izvora u konačnoj bruto potrošnji energije u 2020.

— Lihtenštajnski parlament (Landtag) donio je 6. studenog 2020. svoju energetsku strategiju za 2030., u kojoj je postavio nacionalni cilj od 30 % udjela energije iz obnovljivih izvora. Taj se cilj nastoji postići na sljedeći način: Oko 17 % iz domaćih obnovljivih izvora energije (prvenstveno fotonaponskih sustava i, ako je moguće, energije vjetra, i u manjoj mjeri, biomase) te oko 13 % iz uvezenih obnovljivih izvora energije (e-goriva, vodik iz obnovljivih izvora). Izvješćivanje o postizanju ciljeva odvija se jednom godišnje (u okviru izvješća o praćenju koje se dostavlja lihtenštajnskom parlamentu).

— Norveška je utvrdila nacionalni okvirni cilj u pogledu energije iz obnovljivih izvora izražen kao udio energije iz obnovljivih izvora u konačnoj bruto potrošnji energije od 77,5 % u 2030. Norveški nacionalni cilj u pogledu energije iz obnovljivih izvora temelji se na analizi i prognozi norveške Agencije za energiju do 2030. i na internim procjenama norveškog Ministarstva energije. Polazna točka Norveške vrlo je visoka s obzirom na to da je Norveška rano uvela energiju iz obnovljivih izvora. To istodobno znači da se već primjenjuju troškovno učinkovite i lako dostupne mjere. Norveški okvirni cilj u pogledu energije iz obnovljivih izvora za 2030. deset je postotnih bodova veći od nacionalnog cilja za udio energije iz obnovljivih izvora u konačnoj bruto potrošnji energije od 67,5 % u 2020.